

ที่ อต ๐๐๒๓.๖/ว ๒๕๖๓

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ และสำนักงานเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์

ด้วยกรมปศุสัตว์แจ้งว่า ได้มีการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว โดยมุ่งเน้นข้อกฎหมายเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณหรือจ้างสถานพยาบาลสัตว์ หรือกลุ่ม NGOs ในการร่วมดำเนินงานผ่าตัดทำหมันสุนัข-แมวในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานภายใต้กรมปศุสัตว์ ประกอบด้วย สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ สำนักกฎหมาย และกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ จึงหน่วยงานภายนอก ประกอบด้วย สัตวแพทย์สภา, กรมควบคุมโรค และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงแจ้งสรุปผลการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว โดยมุ่งเน้นข้อกฎหมาย ดังนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการทำหมันควบคุมประชากรสุนัข-แมวเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และอำนาจหน้าที่ในการสาธารณสุข ภายใต้กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ได้มีการตีความและระบุในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ ๔๔๒/๒๕๕๙ เรื่องภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า “การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า” นั้น หมายรวมถึงการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมวจรรยาบรรณในพื้นที่ด้วย

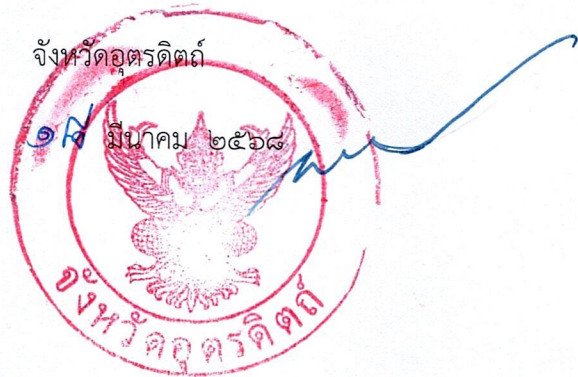
๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณในการลดจำนวนประชากรสัตว์ โดยตั้งงบประมาณไว้ในหมวดเงินอุดหนุน เพื่อให้หน่วยงานกรมปศุสัตว์ในพื้นที่จัดทำโครงการมาขอรับการสนับสนุน งบประมาณฯ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ ซึ่งนอกจากหน่วยงานกรมปศุสัตว์แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนอื่น ๆ ได้อีก ได้แก่ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ส่วนราชการ, รัฐวิสาหกิจ, องค์กรประชาชน และองค์กรการกุศล ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ในบางพื้นที่ที่มีงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กขอให้จัดทำเป็นโครงการบูรณาการร่วมกัน โดยขอให้หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนจัดสรรงบประมาณตนเองร่วมสมทบเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ ร่วมกันต่อไป

๓. ในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ยาในการทำหมันสุนัข-แมวโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐสามารถดำเนินการจัดซื้อเองได้ แต่หากเป็น อปท. ที่ไม่มีบุคลากรทางด้านสัตวแพทย์ในองค์กร จะแนะนำให้สนับสนุนเป็นลักษณะของเงินอุดหนุนแทนการจัดซื้อเป็นเวชภัณฑ์ให้ หรือควรมีการกำกับดูแลในการจัดซื้อโดยสัตวแพทย์ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ร่วมดำเนินโครงการฯ

๔. ในการจัดจ้างภาคเอกชน เช่น สถานพยาบาลสัตว์ ในการทำหมัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้โดยใช้หลักการ การจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุทั่วไป โดยกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กรมปศุสัตว์ จะดำเนินการให้ความอนุเคราะห์ประสานออกเป็นประกาศกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการทำหมันเพื่อสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ในการอ้างอิงค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะต่อไป

๕. ให้ทีมสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์จัดทำ (ร่าง) แนวทางการบูรณาการการทำหมัน ควบคุมจำนวนประชากรสุนัขแมว และให้มีตัวอย่าง TOR ในการจัดจ้างเอกชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอาไว้ด้วย แล้วเชิญประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้งเพื่อปรับแก้ไขตัว (ร่าง) แนวทางฯ ดังกล่าว แล้วนำเข้าไปประชุมกับ คณะอนุกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และคณะกรรมการขับเคลื่อน การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ เพื่อทราบและพิจารณา ก่อนการผลักดันการใช้แนวทางดังกล่าวต่อไป

ในการนี้ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรดิตถ์จึงให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สำหรับอำเภอขอความ ร่วมมือแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบและดำเนินการต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรดิตถ์

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นฯ

โทร. ๐-๕๕๔๐-๓๐๐๘ ต่อ ๓

ผู้ประสานงาน นางสาววันวิสาข์ ระวิงภัย ๐๘-๓๕๑๔-๒๙๑๖

ผู้ช่วยนายกเทศมนตรี... ๑๖ ๕๑.๓๖
เจ้าหน้าที่...
(นางสาววันวิสาข์ ระวิงภัย)
พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/ว ๕๐๔๗

กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๗๐ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน ท้องถิ่นจังหวัด ๗๖ จังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว
โดยมุ่งเน้นข้อกฎหมาย จำนวน ๗ แผ่น

ตามที่กรมปศุสัตว์ได้มีการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว โดยมุ่งเน้นข้อกฎหมายเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณ หรือจ้างสถานพยาบาลสัตว์ หรือกลุ่ม NGOs ในการร่วมดำเนินงานผ่าตัดทำหมันสุนัข-แมวในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานภายใต้กรมปศุสัตว์ ประกอบด้วย สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ สำนักกฎหมาย และกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ และหน่วยงานภายนอก ประกอบด้วย สัตวแพทย์สภา, กรมควบคุมโรค, และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น นั้น

ในการนี้ กรมปศุสัตว์ขอสรุปผลการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว โดยมุ่งเน้นข้อกฎหมาย ดังนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการทำหมันควบคุมประชากรสุนัข-แมว เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และอำนาจหน้าที่ในการสาธารณสุข ภายใต้กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ได้มีการตีความและระบุในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ ๔๔๒/๒๕๕๔ เรื่องภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า “การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า” นั้น หมายรวมถึงการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมวจริงจัดในพื้นที่ด้วย

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณในการลดจำนวนประชากรสัตว์ โดยตั้งงบประมาณไว้ในหมวดเงินอุดหนุน เพื่อให้หน่วยงานกรมปศุสัตว์ในพื้นที่จัดทำโครงการมาขอรับการสนับสนุนงบประมาณฯ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ ซึ่งนอกจากหน่วยงานกรมปศุสัตว์แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนอื่น ๆ ได้อีก ได้แก่ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ส่วนราชการ, รัฐวิสาหกิจ, องค์กรประชาชน และองค์กรการกุศล ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ทั้งนี้ ในบางพื้นที่ที่มีงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน โดยเฉพาะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กขอให้จัดทำเป็นโครงการบูรณาการร่วมกัน โดยขอให้หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุน จัดสรรงบประมาณตนเองร่วมสมทบเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ ร่วมกันต่อไป

๓. ในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ยาในการทำหมันสุนัข-แมวโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐสามารถดำเนินการจัดซื้อเองได้ แต่หากเป็น อปท. ที่ไม่มีบุคลากรทางด้านสัตวแพทย์ในองค์กร จะแนะนำให้สนับสนุนเป็นลักษณะของเงินอุดหนุนแทนการจัดซื้อเป็นเวชภัณฑ์ให้ หรือควรมีการกำกับดูแลในการจัดซื้อโดยสัตวแพทย์ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ร่วมดำเนินโครงการฯ

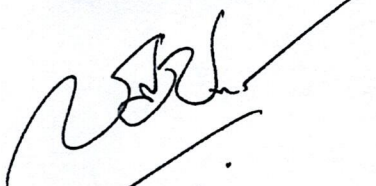
๔. ในการจัดจ้างภาคเอกชน เช่น สถานพยาบาลสัตว์ ในการทำหมัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้โดยใช้หลักการ การจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุทั่วไป โดยกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กรมปศุสัตว์ จะดำเนินการให้ความอนุเคราะห์ประสานออกเป็นประกาศกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการทำหมัน เพื่อสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ในการอ้างอิงค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะต่อไป

๕. ให้ทีมสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์จัดทำ (ร่าง) แนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว และให้มีตัวอย่าง TOR ในการจัดจ้างเอกชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอาไว้ด้วย แล้วเชิญประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้งเพื่อปรับแก้ไขตัว (ร่าง) แนวทางฯ ดังกล่าว แล้วนำเข้าที่ประชุมกับคณะอนุกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ เพื่อทราบและพิจารณาก่อนการผลักดันการใช้แนวทางดังกล่าวต่อไป

ในการนี้ กรมปศุสัตว์เห็นควรประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญฤกษ์ ปิ่นประสงค์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์

สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๘๑-๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dcontrol6@dld.go.th

รายงานผลการประชุมหารือแนวทางการบูรณาการ การทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว

โดยมุ่งเน้นข้อกฎหมาย

วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นายณรงค์	เลี้ยงเจริญ	ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์
๒.	นางสาวสุมาลี	จำเริญ	นิติกรชำนาญการพิเศษ (สกม.)
๓.	นายชนายุทธ	ไชยะโอชะ	นิติกร (สัตวแพทยสภา)
๔.	นายตุลธร	โกศลวัฒน์	อุปนายกสัตวแพทยสภาคนที่สอง
๕.	นายวัชรินทร์	ชุ่มเป้ง	นิติกร (สปกม.)
๖.	นายพงษ์เทพ	เอกอุดมชัย	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ (กสบ.)
๗.	นายกิตติภักดิ์	สุจิต	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ (สคบ.)
๘.	นางสาวจันทร์อาภา	วงศ์ประเสริฐ	นายสัตวแพทย์ (สคบ.)
๙.	นางสาววิมลวิการ์	ศักดิ์ชัยนันทน์	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ (กรมควบคุมโรค)
๑๐.	นายธีรเทพ	แสงแมน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สน.คท.
๑๑.	นางสาวนาถสุภา	กัมปนาถนันท	นก.ชก. กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น (กรมส่งเสริมฯ)
๑๒.	นางสาวรัตนภรณ์	สองแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ (กรมส่งเสริมฯ)
๑๓.	ว่าที่ร.ต.สันต์	สาตรีชัย	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ฯ (กรมส่งเสริมฯ)
๑๔.	นางสาวจิตาภา	ข้าขาว	นิติกรปฏิบัติการ (สกม.)
๑๕.	นางสาวพิมพ์ชนก	สิทธิสุราษฎร์	นิติกร (สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง)
๑๖.	นางสาวนาฏปวีณ์	ชินวงศ์พรหม	นิติกรปฏิบัติการ กองกฎหมาย (กรมควบคุมโรค)
๑๗.	นางสาวธนาวรรณ	วิเศษสุวรรณภูมิ	นิติกร กองกฎหมาย (กรมควบคุมโรค)
๑๘.	นางสาวชนิกานต์	รุ่งเจริญ	นายสัตวแพทย์ (สคบ.)
๑๙.	นายกฤษฎา	สุขนิวัฒน์ชัย	นายสัตวแพทย์ปฏิบัติการ (สคบ.)
๒๐.	นางสาวอรปวีณ์	สการะเศรณี	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ (สคบ.)
๒๑.	นางสาวสุนทรี	วีรกีพานิช	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ (สคบ.)
๒๒.	นางสาวพลอยไพลิน	ครองบุญ	นักวิชาการสัตวบาล (สคบ.)

เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๓๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

การควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าถือเป็นภารกิจที่สำคัญ อีกทั้งเป็นพระปณิธานของ ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ที่จะกำจัดโรคนี้ให้หมดไปจากประเทศไทยโดยเร็วที่สุด และเมื่อมาพูดถึงอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานในการทำหมันควบคุม จำนวนประชากรสุนัข-แมว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสืบเนื่องจาก การประชุมคณะกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ในที่ประชุมมีมติให้ สคบ.ศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการการทำหมันสุนัขและแมวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ อปท.สามารถ สนับสนุนงบประมาณในการทำหมันสุนัขและแมวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นที่มาของการประชุมในครั้งนี้

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

ผลการประชุมคณะกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า

จากการประชุมคณะกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ในที่ประชุมได้มีมติให้สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ (สคบ.) กรมปศุสัตว์ศึกษาหาแนวทางในการบริหารจัดการ การทำหมันสุนัขและแมวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ อปท.สามารถสนับสนุนงบประมาณในการทำหมันสุนัข-แมว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

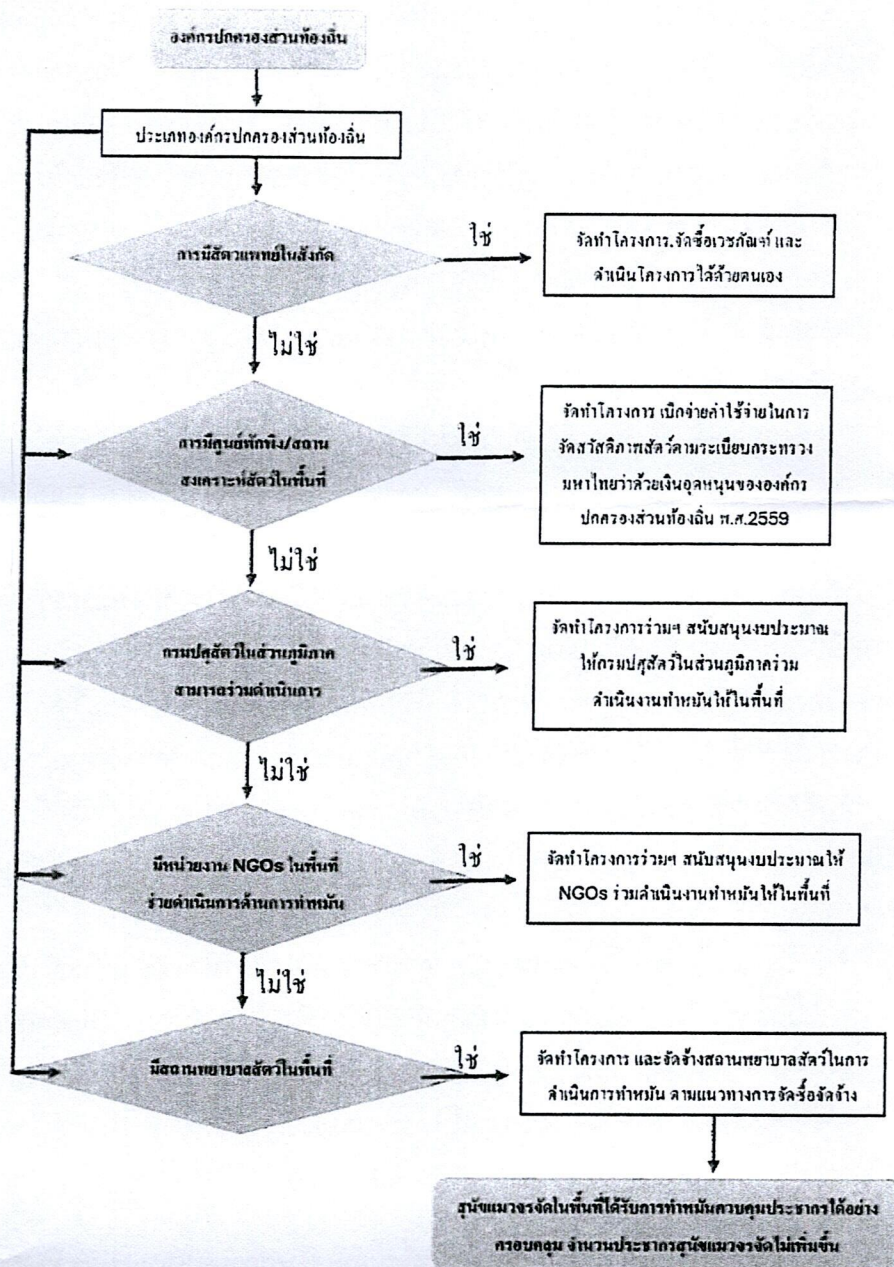
ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันแนวทางในการดำเนินงานของท้องถิ่น มีจัดทำโครงการกันในหลายรูปแบบ และ ยังคงไม่มีความชัดเจนว่าแนวทางไหนคือแนวทางที่ถูกต้อง หรือแนวทางไหนที่ไม่ควรทำ

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

หาหรือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัขแมว

สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ได้ร่าง flow chart ทางเลือกแนวทางการดำเนินงานเบื้องต้น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ดังภาพด้านล่างนี้

โดยมีประเด็นในการหารือทั้งสิ้น ๕ ประเด็น ได้แก่

๑. อำนาจหน้าที่ของ อบท. ในการดำเนินงานทำหมันควบคุมประชากรสุนัข-แมวเพื่อการป้องกัน
ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
๒. แนวทางการดำเนินงานทำหมันของ อบท. ที่มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์
๓. แนวทางการดำเนินงานทำหมันของ อบท. ที่ไม่มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์
๔. การจัดทำโครงการร่วม ในการทำหมันควบคุมประชากรสุนัขแมว
๕. แนวทางในการจัดจ้างภาคเอกชนในการทำหมันควบคุมประชากรสุนัขแมว

มติที่ประชุม เห็นชอบ โดยมีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงแบบ flow chart ใหม่ให้มีความถูกต้องชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยจัดทำเป็น (ร่าง) แนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว แล้วเชิญประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้งเพื่อปรับแก้ไขตัว (ร่าง) แนวทางดังกล่าว แล้วนำเข้าสู่ที่ประชุมกับคณะอนุกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ เพื่อทราบและพิจารณาก่อนการผลักดันการใช้แนวทางดังกล่าว ต่อไป

ประเด็นที่ ๑: อำนาจหน้าที่ของ อปท.ในการดำเนินงานทำหมันควบคุมประชากรสุนัข-แมวเพื่อการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการทำหมันควบคุมประชากรสุนัข-แมวเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และอำนาจหน้าที่ในด้านการสาธารณสุข ภายใต้กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินงานเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ ทั้งนี้ ในการตีความคำว่า “การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า” นั้น หมายรวมถึงการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมวจัดในพื้นที่ด้วย ตามที่ได้เคยมีการตีความ และระบุในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ ๔๔๒/๒๕๕๙ เรื่องภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ (เอกสารแนบท้าย ๑) ว่า “เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการป้องกันและระงับโรคติดต่อซึ่งรวมถึงโรคพิษสุนัขบ้าด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจที่จะตั้งงบประมาณเพื่อการดำเนินการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อใช้ในการจัดซื้อและฉีดวัคซีน ตลอดจนคุมกำเนิดสัตว์ควบคุมในพื้นที่ของตนได้”

มติที่ประชุม รับทราบและเห็นชอบ โดยขอให้สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ทำหนังสือประสานแจ้งไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกระทรวงมหาดไทย เพื่อเป็นการกำชับและรับทราบถึงการตีความของคณะกรรมการกฤษฎีกา และประสานแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดต่าง ๆ เพื่อทราบต่อไป ทั้งนี้ ควรมีการจัดทำเป็นแนวทางการดำเนินงานให้ทางหน่วยงานผู้ปฏิบัติงานทราบด้วยว่าควรมีการดำเนินงานอย่างไร

ประเด็นที่ ๒: แนวทางการดำเนินงานทำหมันของ อปท.ที่มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์ สามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ซึ่งหมายถึงการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมวให้แก่สัตว์ในกรดูแลของศูนย์พักพิงได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ ทั้งนี้ จะต้องแยกประเด็นในการดำเนินงานเพื่อการจัดสวัสดิภาพสัตว์ และเพื่อการควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าออกจากกัน ในกรณีที่เป็น การดำเนินงานเพื่อการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในหัวข้อนี้ จะเป็นการดำเนินงานทำหมันเพื่อการจัดสวัสดิภาพสัตว์ให้แก่สัตว์ที่อยู่ในศูนย์พักพิงเหล่านั้น แต่หากเป็นสุนัข-แมวในพื้นที่ เช่น ในแหล่งชุมชน ฯลฯ จะเป็นการดำเนินงานทำหมันควบคุมประชากรเพื่อการควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

มติที่ประชุม รับทราบและเห็นชอบ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้มีการรวบรวมข้อมูลให้เห็นภาพด้วยว่า จากท้องถิ่นทั้งหมดในประเทศไทย มีทั้งหมดกี่แห่งที่มีศูนย์พักพิงหรือสถานสงเคราะห์สัตว์แล้วบ้าง และเป็นของภาครัฐหรือเอกชน มีการขึ้นทะเบียนหรือไม่ รวมถึงควรรู้ด้วยว่าท้องถิ่นแห่งไหนมีสัตวแพทย์ในองค์กรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นประโยชน์สำหรับการผลักดันงานในอนาคต ต่อไป

ประเด็นที่ ๓: แนวทางการดำเนินงานทำหมันของ อปท.ที่ไม่มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่ไม่มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์ สามารถอาศัยอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และอำนาจหน้าที่ในด้านการสาธารณสุข ภายใต้กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการดำเนินงานเพื่อป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ ซึ่งถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีหรือไม่มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์ ก็สามารถดำเนินการโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ภายใต้กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ได้ โดยให้แยกวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานตามที่ระบุในประเด็นที่ ๒

มติที่ประชุม รับทราบและเห็นชอบ

ประเด็นที่ ๔: การจัดทำโครงการร่วม ในการทำหมันควบคุมประชากรสุนัขแมว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณในการลดจำนวนประชากรสัตว์โดยตั้งงบประมาณไว้ในหมวดเงินอุดหนุน เพื่อให้หน่วยงานกรมปศุสัตว์ในพื้นที่จัดทำโครงการมาขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ ซึ่งนอกจากหน่วยงานกรมปศุสัตว์แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนอื่น ๆ ได้อีก ได้แก่ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ส่วนราชการ, รัฐวิสาหกิจ, องค์กรประชาชน และองค์กรการกุศล ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ (เอกสารแนบท้าย ๒) ทั้งนี้ในบางพื้นที่ที่มีงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กขอให้จัดทำเป็นโครงการบูรณาการร่วมกัน โดยขอให้หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนจัดสรรงบประมาณตนเองร่วมสมทบเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ ร่วมกันต่อไป

ในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ยาในการทำหมันสุนัขแมว เนื่องจากยาบางชนิด เช่น Xylazine ถือเป็นยาควบคุมพิเศษ ภายใต้ พรบ.ยา ซึ่งเป็นยาที่ไม่สามารถซื้อใช้เองได้หากไม่มีใบสั่งยา และต้องเป็นการใช้งานภายใต้การกำกับดูแลของสัตวแพทย์เท่านั้น และจะต้องจัดซื้อจากร้านขายยาที่มีใบอนุญาตขาย ขย.๑ หรือ ขย.๓ ผ่านผู้ปฏิบัติการ ได้แก่ เภสัชกร และสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง เท่านั้น ซึ่งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่เป็นหน่วยงานภาครัฐยังสามารถดำเนินการจัดซื้อเองได้ แต่หากเป็น อปท. ที่ไม่มีบุคลากรทางด้านสัตวแพทย์ในองค์กร จะแนะนำให้สนับสนุนเป็นลักษณะของเงินอุดหนุนแทนการจัดซื้อเป็นเวชภัณฑ์ให้ หรือควรมีการกำกับดูแลในการจัดซื้อโดยสัตวแพทย์ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ร่วมดำเนินโครงการฯ

มติที่ประชุม รับทราบและเห็นชอบ

ประเด็นที่ ๕: แนวทางในการจัดจ้างภาคเอกชนในการทำหมันควบคุมประชากรสุนัขแมว

ในการจัดจ้างภาคเอกชน เช่น สถานพยาบาลสัตว์ ในการทำหมัน ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการได้โดยใช้หลักการ การจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุทั่วไป ทั้งนี้

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐ กำหนดให้ อบต. มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำกิจกรรมบริการสาธารณะตามที่กฎหมายกำหนด และสามารถมอบหมายให้ภาคเอกชนดำเนินการแทนได้ ในกรณีที่ท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่าการที่จะมอบให้ภาคเอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะมากกว่าก็สามารถทำได้ แต่ก็จะต้องมาดูกฎหมายเฉพาะในเรื่องนั้นๆว่าได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเฉพาะให้กับทางท้องถิ่นไว้หรือไม่ว่าในการมองภาคเอกชนในการดำเนินงานนั้นจะต้องทำอะไร ซึ่งโดยปกติท้องถิ่นจะต้องพิจารณาก่อนว่าการที่จะจัดจ้างภาคเอกชนจะจ้างมาเพื่อทำอะไร เช่นที่เคยดำเนินการและสามารถดำเนินการได้ เช่น การจ้างภาคเอกชนเข้ามากำจัดขยะ ซึ่งจะมีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้ชัดเจนว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง หรือในอีกตัวอย่าง เช่น การจะจ้างภาคเอกชนมาดำเนินกิจการประปาหมู่บ้านที่ไม่ได้มีกฎหมายเฉพาะ ก็จะต้องไปอ้างอิงกับประกาศของคณะกรรมการกระจายอำนาจตาม พรบ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งได้กำหนดไว้ว่า ท้องถิ่นที่จะมอบหมายภาคเอกชนในการบริการสาธารณะ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ซึ่งปัจจุบันยังอยู่ระหว่างการออกอนุบัญญัติฯ โดยคณะกรรมการกระจายอำนาจ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๗ เพราะฉะนั้นในปัจจุบันถ้าเป็นเรื่องอื่นๆ ที่ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้ชัดเจนก็จะยังไม่จ้างภาคเอกชนเพื่อทำ ยกเว้นแต่ว่าเป็นการจ้างในลักษณะของการช่วยดำเนินงานทางเทคนิค แต่จะยังไม่มี การจ้างภาคเอกชนเพื่อดำเนินการบริการสาธารณะโดยตรง

- ในเรื่องของค่าใช้จ่ายกลางในการทำหมัน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นยังมีความจำเป็นต้องใช้เพื่อสำหรับการกำหนดตั่งงบประมาณในเบื้องต้น จึงยังมีความจำเป็นที่จะต้องอ้างอิงข้อมูลจากประกาศกรมปศุสัตว์

มติที่ประชุม รับทราบและเห็นชอบให้กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ ให้ความอนุเคราะห์ประสานออกเป็นประกาศกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการทำหมัน เพื่อสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ในการอ้างอิงค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะต่อไป เนื่องจากประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง ลักษณะและรายละเอียดของรายการค่าค่ารักษาพยาบาลและค่าบริการในสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ได้ประกาศไปนั้น เป็นเพียงตัวอย่างรายการที่ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ ต้องแสดงลักษณะและรายละเอียดของรายการอัตราขั้นสูง-ขั้นต่ำ ของค่ารักษาพยาบาลและค่าบริการในสถานพยาบาลสัตว์ เท่านั้น จึงไม่แนะนำให้ใช้ตัวเลขราคาในประกาศดังกล่าวในการอ้างอิง ทั้งนี้ ในการดำเนินงานขอให้เน้นตามหลักการการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุทั่วไป โดยการสืบค้นราคาของสถานพยาบาลสัตว์ในพื้นที่ เพื่อให้ได้รายละเอียดค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม ต่อไป

วาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ควรให้มีการจัดตั้งคณะทำงานในการจัดทำคู่มือแนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัขแมวด้วยหรือไม่

มติที่ประชุม ที่ประชุมมีมติให้ ไม่ต้องจัดตั้งเป็นคณะทำงานฯ แต่เห็นควรให้ทีมสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ จัดทำเป็น (ร่าง) แนวทางการบูรณาการการทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมวออกมา โดยไม่ต้องจัดทำเป็นคู่มือและให้มีตัวอย่าง TOR ในการจัดจ้างเอกชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอาไว้ด้วย แล้วเชิญประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้งเพื่อปรับแก้ไขตัว (ร่าง) แนวทางดังกล่าว แล้วนำเข้าที่ประชุมกับคณะอนุกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ เพื่อทราบและพิจารณาก่อนการผลักดันการใช้แนวทางดังกล่าว

(นางสาวอรปวีณ์ สกระเศรณี)
นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ
ผู้จดยางงานการประชุม

(นายณรงค์ เลี้ยงเจริญ)
ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์
ผู้ตรวจรายงานการประชุม